

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
у пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш мплости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділей і руских свята о 5^{1/2} год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзюбрівського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.— Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслани» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

За найменших ..

(Надіслана стаття).

Вістка подана нашими часописнями про загальні збори товариства «Руска Захоронка» сталась рішачим товчком приспінити написане сих кілька уваг в тій справі, про яку у нас мало говорить ся, себ то о рускій захоронці. Думаю, що дорогі читачі радо приймуть сих кілька уваг, які черпаю з моєї десятилітньої душпастирської і катехитичної праці по містах, а яку від кількох років продовжую у нашім Львові.

Могу се напевно сказати, що по усіх наших містах винародовлюють ся рік за рік десятки і сотки руских діточок і пропадають безповорото для руского обряду і народности, а навіть стають відтак нашими завзятими ворогами. Сей факт посвідчити можуть усі священники, заняті по містах, чи то в характері парохів, чи то катехитів. Той самий сумний досвід зробив я, будучи занятим у місті десяти рік в душпастирстві при школах.

Коли би хто запитав ся, де лежить причина згаданого лиха, то я сказав би, що жерелом згаданого лиха, лятинізації руских дітей, суть в першій мірі мішані супружества, а далше — і то вже на велику скалю — латинські захоронки, які цілий наш край покрили густою сітню.

Поминаю на разі квестію мішаних супружеств, а хочу звернути увагу рус-

кого загалу на страшну для нас, шкідливу під зглядом народним діяльність польских матечок по захоронках, які мають свої доми по усіх галицьких містах і мазурских селах, але вкрадають ся помаленько, а систематично також до руских сіл, щоби і там вести польську пропанду, та польщити рускі діти. А треба знати, що дитина, яка виховувала ся через кілька літ з ряду під їх проводом в захоронці, є для нас майже страчена, бо там навчено її польської молитви і патристичних пісень, там заціплено в молоденьке серце привизане і любов до чужого, а рівнодушність, коли не погорду до свого — і з тим підкладом іде вона в світ.

Коли така дитина піде бодай до школи, а дістане ся під провід доброго катехита, котрий посвятить їй особливу увагу, то по більшій часті ще відзискує ся її, еслиж піде в службу, або до ремесла, тоді вона безусловно пропаде для нас і збільшує ряди наших противників.

Тому то незвичайну заслугу положили для руского народу шамбелян о. Сілецький і ігумен о. Ломницький, коли перед кільканадцяти літами ввели у нас в жите руске згромаджене СС. Службниць, які з великим пожертвоуванем ведуть захоронки, та виховують маленькі діточки в любови до усього, що руске.

На жаль тих захоронок є у нас дуже мало, а вже по містах, де їх як раз найбільше треба, майже нема, бо навіть такі міста, як Львів і Перемишль,

доперва недавно спромоглись на отворенє захоронок. І то власне мені дивно, чому руский загал не може, чи не хоче поняти, що захоронки мають в релігійно-національнім розвитку нашого народу перворядне значінє, що нам не вільно спустати їх з ока, бо инакше до кількох поколінь зникне по містах руска кляса ремісничя і робічничя, а міщанство, коли не змінить цілком обряду, то стане зиним і рівнодушним для руского слова і церкви. Така будучність є неминуча, если лятинізаторській діяльності польских матечок не противставимо по містах наших руских матечок СС. Службниць, або не зорганізуємо захоронок бодай під проводом світских учительок, котрі би до серця маленької дитини промовляли від перших літ рідним словом. Доси не тільки, що не знати ніякої плянної роботи в тім напрямі, але — що більше — навіть там, де одиниці зрозуміли вагу захоронок і взяли ся до праці, не находять у своїх належного попєргя.

За примір, очевидно не до наслідования, може послужити Львів.

Перед недавнім часом заснували люди доброї волі Товариство «Руска Захоронка», котре отворило одну захоронку на Городецькім, при ул. Солярній ч. 6, а другу на Жовківськім, при ул. св. Мартина та прийнято до науки діточок дві кваліфіковані учительки.

Як потрібними були обі захоронки, показує ся найліпше з практики, бо громадить ся у них 60—80 діточок денно,

Дума

про битву під Високим Замком.

З того часу, як український бандурист Гнат Хоткевич їздив по галицьких містах і познайомив земляків з козацькими думами, цікавість до дум у нас дуже зросла; кождий хотів би мати бандуру і грати так, як Хоткевич. Нема сумніву, що по якімсь часі ми і в Галичині будемо мати своїх бандуристів і вони заспівають нам наших дум, галицьких, які є між народом, хоч ми їх не знаємо. От мені вдало ся записати одну історичну думу про битву під Високим Замком, яка цілком певно повстала в Галичині і повинна доковче увійти в репертуар наших будучих галицьких бандуристів. Ми не потребуємо запозичувати ся в Українців; були і в нас події, гідні пам'яті і бандури, тільки не було людей, що вміли би сі події прибрати на вічну пам'ятку у гарні слова. А в тім не треба й того так рішучо казати, бо дума, яку я записав, свідчить, що народна творчість і в Галичині не вимерла: треба лише вміти пошукати по селах та містах тих незваних творців, недрукованих поетів, а вони нераз здивують нас

своїми думками і думали, що так явно нагадують вам забуту минувшину.

Дума, записана мною, така:

Ой там під Замком та під Високим,
на майдані широкім
не великі тумани вставали,
не чорні галки заклекотали,
се старша братія молодшу кілем
та ломачем побввала,
боле тіло козацьке-молодецьке
рідною кровю обливала,
дручком-бучком оворочене брала,
звірю та птиці на поталу кидала.

Ой упав козак, ой упав молод,
кровцю з личка молодецького втирає,
семипяденні дручки-бучки
і кіле соснове, прездорове,
у руки приймає,
до неба очі здіймає,
словами промовляє:

Ой ти кіле соснове та прездорове,
ой ви дручки-бучки, збує староруськая,
та чм видав те хто, та чи чував те хто,
щоб хто вами рідних синів під ноги то-

[птав,

козацькі голови молодецькі побивав,
молодий розум на путь праведну наво-

[див-научав?

Що панщину кляту вже давно скасу-

[вали,

а внуки буків таки не видали,
а тепер не пани атамани,
тільки рідні батьки дручки в руки брали,
тіло наше молодецьке
коло жовтої кости били-карбували,
звірю та птиці на поталу кидали,
довго-довго глумували...

Возьму же я вас та дручки-бучки
та червоною китаюкою звяжу,
нікому не дам, не покажу,
у святім монастирі сховаю-покладу,
щоб люди колись знали нашу біду,
як ми, молоді голови, буйні, козацькі
другу панщину, руську, відбували,
свою кровцю за марне проливали.
Нехай аби служби божії наймали,
нас добрим словом споминали!

Визволь, Боже, народ хрещений
з неволі турецької та лядької,
з землі арабської,
з каторги кацапської!

(Д. 6.)

які зістають там під доглядом учительок від 9. год. рано до 4. по пол. Розуміє ся, що на то треба мати льокаль, та прилагодити тим діточкам якусь теплу страву, а то усе при найскромнішій обчисленню представляєсь так: поміщенє дві учительки і дві слуги до вареня, коштують місячно 240 К, або річно 2.880 К, пожива, числячи лише для 60 дітей денно по 20 сот., винесе на рік 4380 К, отже з другими дрібними видатками, коштують ті дві Захоронки найменше около 8.000 К. річно.

На покритє тих видатків не має товариство ніяких сталих доходів, бо сойм і львівський магістрат дивлять ся навіть на нашу захоронку тими самими незичливими очима, що на кожду иншу руску інституцію і або нічо не дають, або кинуть от так щось про око, як кість псови, н. пр. той сам магістрат, котрий польські захоронки обсипує тисячами, ухвалив для рускої захор. на р. 1906 великодушнo аж 200 К і то з всілякими застереженнями, правом контролі, а навіть грозить замкненєм, коли би ему щось не подобало ся!!

Крім тих пару сот. корон від сойму і магістрату може Товариство числити на яких 600 К річно членських вкладок, тай вже всі доходи. Решту, около 7000 К треба вижебрати.

При таких обставинах треба справді подивляти енергію, витривалість і запобігливість Виділу, а особливо пані Лучаківської, котра є душею Товариства та великі кладе заслуги коло єго розвитку, — треба подивляти, що їх не зражує та апатія, з якою відносить ся до захоронок також і руский загаль.

Бо вжеж Товариство, що має таку хорошу ціль, як опіка над найбільшійшими дітьми, котрим родичі задля праці не можуть дати потрібних підстав, таке Товариство, що виховує ті діти, та ратує їх від утоплення в чужім морі, повинно мати у Львові не 600 К, але бодай 60.000 К членських вкладок річно.

Чейже в таким товаристві найдесь місце для усіх, для духовних і свѣтських, мягких і твердих, побожних і менше побожних, бо тут ходить не тільки о вихованє моральне дітей опущених, але і о згляди національні, а до такої будівлі повинен кождий свѣдомий Русин докнути цеголку. Не зробимо того, то виручать нас польські матечки, а виручать нас так ґрунтовно, що за кількадесять літ не треба буде ні осель вакаційних, ані бурс ремісничих, ані читалень по передмістях, бо не буде кому до них ходити.

Хто би мав сумнів в тім згляді, найзближить ся до тої найбільшійшої класи, найвгляне в єї житє, а побачить також, що дієсь з рускими дітьми по польських захоронках і тоді переконає ся, чи я маю слухність.

Приглядаю ся з близька вже десятиий рік тій операції, яка доконує ся на нашім організмі, а операция ся тим страшнійша, що відбуває ся незаметно і влучає сам корінь організму, рабує нам в цілім краю тисячі маленьких діточок, нас ослаблює, а нашими соками кормить ся і зростає наш противник.

Для того рад би я закликати найсильнішим голосом до усього руского

загалу: основуйте всюди, особливо по містах, рускі захоронки і опікуйтесь щиро вже існуючими, бо се робота великого значіння..

Спеціально же звертаю сей поклик до Львовян, щоби віднеслись зичливо до існуючих уже двох захоронок і допомогли до отвореня нових еще конечно потрібних. Виділови Товариства »Руска Захоронка« у Львові сьмію поради, чи не було би добре надрукувати якусь відозву в тій справі, для спопуляризованя повисшої ідеї, та розкинути тисячами поміж місцевими Русинами і поблизькими сусідами, а відтак, вислати курсора по усіх руских домах. Може в сей спосіб пригадає ся неодному, що у Львові існує таке товариство, та що воно може важнійше від деяких сильно рекламованих, на які даємо місячні вкладки, — а чей тоді не буде такого Русина, котрий би не хотів вписатись в члени »Товариства »Руска Захоронка«.

Львівський катехит.

3 державної ради.

Перехід середового засіданя доказав, яку сильну остюю має виборча реформа за собою і як не обдумана була тактика деяких наших політичних кругів, що хотіли втрутити руский посольский клуб у безвідну і безвиглядну обструкцію. Мимо обструкційних внесенєв Всенімців та їх криків і лайки, палата упорала ся скоро з наглим внесенєм Гесмана і вже на тім самім засіданню, в звичайнім голосованню, приняла єго наглість 227 голосами против 46; зараз приступила до наради над мерітум внесеня а по єго ухваленню почала ся в четвер загальна дискусія над виборчою реформою.

Перший заняв голос пос. Брайтер, заявляючи, що реформа мусить бути переведена, з парламентом чи без него, а жаде опір і жадні інтриги ворогів реформи виборчої не здержать нової епохи, яка має прийти для людю. Хотяй бесідник є прихильником загального, рівного, безпосередного і тайного права голосованя, еляборат комісії не будить у него одушевленя. Комісія скривила велику ідею загального, рівного голосованя, бо в ній не працювали люди, спосібні до жертв на річ загалу, а такі, що хотіли ратувати, що було можливо, з давних привилей для себе і для своїх сторонництв.

Бесідник витикає виїмкові постанови, які принято для Галичини, а се вчинено тільки для 2.000 шляхтичів з вдячності за їх прислуги зглядом династії і кождого правительства. Сі постанови викликали обуренє в Галичині. Комісія виборчої реформи дала перехитрити ся інтригантам з польского кола, а бесідник уважає за ганьбу для поступових Німців і демократичних Чехів, що з таким легким серцем видали сільске населенє польске і руске сій упривилейованій класі.

Під плащиком охорони польских меншостей у східній Галичині, утворено пропорціональну систему, дуже скомпліковану, замість національного ката-

стру, який єдино може подати справедливість обом народам в Галичині. Також поділ округів в Галичині є обчислений тільки на забезпеченє шляхоцких мандатів. Під маскою стереженя „народових“ інтересів, польске коло стерегло тільки власних інтересів; через се розлом межі Русинами а Поляками еще прибільшив ся. Інституцію заступників послів введено також тільки на се, щоби створити хаос для хлопів, які будуть мали до написаня аж два назвиска. Яке тут поле до уневажнюваня голосів за неточне написанє не то повного імени і призвища, але леда букви в докладнім виповненню картки голосованя! Вкінци бесідник виступає против постанови про лученє місцевостей, числячих до 1.500 мешканців, в одну виборчу ґрупу, що утруднить голосованє сільскому населенню. Бесідник заповідає, що в подрібній дискусії поставить внесеня о зміну деяких постанов дотично Галичини та запевнює, що мимо всяких браків населенє приймає сю виборчу реформу в надії, що она не буде тревати довго, і що в недовзі населенє само виборе собі дійсне загальне і рівне право голосованя і усьуне барикади, за які хоронило ся до тепер польске слово

По пос. Каспері, промовляв пос. Адлер, який сконстатував, що мимо свого компромісового характеру, нова реформа не є свобідна від насильства над поодинокими народами, особливо під зглядом трактованя Русинів. Дальше бесідник вступав ся за правом голосованя для женщин, против однорічного оселеня, против розділу мандатів після числа мешканців та против виїмкових постанов для Галичини. Мимо тих всіх недостач, заявляє ся іменем соціалістів за реформою, з виключенєм всякої плюральної системи.

Пос. Романчук жалує ся на несправедливе трактованє поодиноких народностей під зглядом числа мандатів, а в першій лінії на положенє Русинів, які найгірше вийшли на сїм поділї; бесідник наводить на доказ сего ріжні, подрібні числа. Русини є прихильниками виборчої реформи, однак теперішню реформою не можуть одушевлювати ся, тимбільше, що зглядний приріст мандатів, які одержать Русини в новій палаті, не є відшкодованєм за виражені ім під тим зглядом яркі кривди. Бесідник поборює виїмкові постанови для Галичини, ухвалені на желанє польского кола, особливо виступає против пропорціональної системи і против лученя місцевостей, числячих менше чим 1500 мешканців, в один виборчий округ. З всіх тих причин Русини побоюють ся, що не узискають в дійсности навіть тих 28 мандатів, які їм признано. Тож мусять стремити до знесеня виїмкових постанов для Галичини і до поваленя §. 42. про кваліфіковану більшість для поділу округів. Бесідник заповідає, що в подрібній дискусії поставить ряд дотичних поправок. Апелює до справедливости всіх сторонництв, щоби підпирали Русинів, а головно апелює до Німців, які на кошт Русинів одержали свій приріст мандатів. Коли Русини не переведуть своїх справедливих жадань, то витягнуть з того консеквен-

ції і вчинять правительством відповідальним за се.

Пос. Штайн поставив внесення на закриття засідання, однак оно перепало всіма голосами против одного, а відтак по промові пос. Вайскірхнера, який висказався за виборчим примусом, а против плюральної системи, заняв слово бр. Бек, якого промову, зі згляду на брак місця, подамо пізніше. Пос. Шраль промовляє за плюральною задля охорони середнього стану, пос. Дворжак жалує ся на покривдення Чехів в виборчій реформі, пос. Шгірк виступає против реформи, яка після него загрожувє державі і підриває становиско Німців, пос. Вонсек (Словенець) жалує ся на покривдення Словенців, однак заявляє ся за реформою. На сїм перервано наради до нині.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Параскева, Неон.; римо-кат. Андрея з Ав. — В неділю: руско-кат. Анастасія; римо-кат. Мартина.

— **Преосв.** Єпископ др. Хомишин занятий місяцями в Коршові і в Коломиї не буде мідуділяти авдвенцій в часі від 10. до 27. падолиста с. р.

— **3 львівського „Сокола“.** Рухові виправи розпочнуть ся в понеділок 12. падолиста в власній салі при ул. Рускій ч. 20. Члени будуть вправляти в понеділок, середу і п'ятницю від години 7—8, члениці і учениці ві второк, четвер і суботу від 4—5, а ученики в ті самі дні від 7—8. Висуватись можна в будні дні від 6—8 вечером. Гарзд! — *Начальник справ.*

— **Перший популярний концерт з відчитом** про значінє гімнастики відбуде ся заходом львівського „Сокола“ у власній салі при ул. Рускій ч. 20. сеї неділі о 5½ год. вечером. Відчит виголосить проф. Боберекій.

— **Вісти з закорд. України.** В „Кіевській Рѣч“ д. Л. Капенець роздумує над постановою зборів студентів про заснованє українських катедр в кіївській університеті. Автор статі ставить питанє, чи для сеї мети знайшли би ся відповідні наукові сили і каже, що такі сили безумовно є. „Не кажучи вже про старого проф. В. Антоновича — пише д. Л. К. — ми можемо вказати ще на професора московського університету історика Еварійського, який між иншими написав цілий роман під назвою „Наша доля—Божа Воля“, на проф. Лазаревського інституту східних мов А. Кримського. За кордону можна булоб попросити вернутись до Київя проф. М. Грушевського і українського письменника Ів. Франка, який лише через каверзи не одержав професури на львівській університеті. Се — патентовані професори. З літераторів можна булоб вазначити відомого знавця української мови д. Б. Грінченка, який пише майже виключно по українськи, і відому д. Єфименку, що займає ся дослідями правних відносин на Україні, відомого статистика д. Русова і деяких галицьких українських професорів. Серед видатних українських вчених, які працюють головним робом в Галичині, знаходять ся відомий автропольограф і етнограф, колишній український емігрант д. Волків, під загальною редакцією якого тепер видають ся етнографічні матеріали при товаристві ім. Шевченка у Львові. Значить, не тільки існують сили, здатні зайняти сї катедри, але можна булоб навіть зпосеред їх вибирати. Коли хто небудь закинув би, чи українська мова здатна до викладу висше згаданих наук, то наче можна одвітати, що вже давно існує скілька українських катедр в черновецькій і львівській університетах, існує

ціла історична бібліотека і, між иншими, величезна „Істория України-Руси“ проф. Грушевського, видають ся журнали з науковими відділами і, нарешті, з літа сего року зорганізувалася статистична комісія при товаристві Шевченка у Львові. „З сих даних — пише далше п. Л. К. — ясно, що існує і наукова література, і вчені сили, здатні зайняти проєктовані катедри. Існують також більше або менше приготовлені студенти. Що се так, доказує існуванє при університеті „Української Громади“, в якій налічує ся до 100 осіб. До неї належать студенти університету, духовної академії і семінарії. Далі — колиб зроблено поліпшенє для вільних слухачів, дехто з посеред них слухав би українські лекції. Нарешті треба мати на увазі, що як би засновано було українські катедри, то вони притягнулиб галицьких студентів, що може мати і певне політичне значінє“

В містечку Димері, кіївського повіта, хтось розкидає поміж селянами чорносоєнні проклямації українською мовою. В тих проклямаціях підбурюють селян проти євреїв і радять, щоб селяни нагадали євреям часи Гонта і Кривоноса. Тамже занів ся „союз руського народа“ і затягає до себе селян. Беруть із селян по четвертаку і заставляють щось підписувати. Селянам кажуть, що сї гроші підуть на голодних.

— **Інавгураційний концерт „Сокола“** у власній салі відбув ся вчера при битком запоуєненій видівни. Перед розпочатєм концерту довершили посвяченє локалю „Сокола“ оо. Сембратович і Мохнацький, перший член „Сокола“, другий член „Сокольського Базару“, при чім перший виголосив хорошу промову, якої вислухала з увагою численно зібрала публіка. Відтак сьвященники удали ся на посвяченє „Сокольського Базару“, який находить ся також в домі „Двістра“, а в салі отворив концерт голова Товариства п. Альфред Будзиновский привітною промовою, в якій вказав на средства і цілі „Сокола“. Наступили продукції, в яких кульмінаційною точкою були гімнастичні виправи самих таки „Соколів“ спершу на „поручках“, а відтак на „кони“ в групованю веж. З музичних продукцій найбільше вражінє зробила артистична гра на скрипцях п. Панькова, а також обі хорові пісні, виконані членами „Боява“ під батотою п. Волошина. Дуже сердечно приняла публіка Київлянина п. Сельського, який виявив, вправді невеличкий, але дуже милий і правильно поставлений голосок і п. Климка, який особливо в другій деклямації „Тюрма в неволі“ виголошений на загальне домаганє, займив слухачів своїм молодечим жаром. Концерт закінчецо гимном „Соколів“, відспіваним з одушевленєм цілою аудиторією. Перший вечер „Сокола“ випав під кожним зглядом світло.

— **Віча в Завалові,** підгаєцького повіта, в справі виборчої реформи, відбуде ся в неділю 11. с. м. о год. 1. в полудне на ринку.

— **Забавовий кружок** техніків з рамени Товара „Основа“ устроює вечерниці з танцями завтрішньої суботи с. в 10. с. м. в салі „Рускої Бесіди“ у Львові. Початок о год. 8½ вечер; вступ 1 К. Чистий дохід призначений на закупно наукових підручників для нововступивших техніків. Надїємось, що львівська громада явить ся в більшим числі чим попереднього разу, а не маємо підстави сумніватись, що ціль, для якої вечерниці устроюємо, найде відповідніе поперте. — *Комітет.*

— **Концерт на 12 мовах** устроює у Відни дня 11. с. м. п. Б. Вольска, Львовляка. Програма обнамає також українські пісні, томуж і подаємо сей богатий спис музичних жемчугів: 1. а) Шуберт: Du bist die Ruh, б) Франц: Herbst, в) Перголезе: Tre giorni (італійск.) г) Шопен; Wojak (польск.) — відспіває концертантка. 2. Сімандль: Концерт оп. 75. відіграє на контрабаєі п. Мішек. 3. а) Сметана: Колисанка (чеськ.), б) Скаліцки: Прошінку (чеськ.), в) Чайковский: День ли царить (російск.) г) Фор: L'etoire (француск.) — відспіває концертантка. 4. а) Шуберт: Der Neugierige. Симоне-

ти: Madrigal; Лебе: Thränen und Lächeln — Mandrulita de la munte (румунск.) б) Угорська пісня. в) Словацка пісня г) Грір: Unter Rosen. д) Spig: Aus deinen Augen flissen meine Lieder — відспіває концертантка. 6. Мішек: Фантазія про опери Сметани, відіграє на контрабаєі п. Мішек. 7. а) Лисенко: На городі коло броду, б) Ярославенко: Ой ти соловію! в) Зайц: Майка (Мати) (болгарск.). г) Domovina (Вітчизна) (хорвацк.). д) Монюшко: Polna gózyczka. — Концерт відбуде ся в сьвятотній салі Тов. австрійських інженерів і архітектів і згромадить певно цілу славянську родину, перебуваючу в австрійськім многоязычнім Вавилоні, яким є Відень.

— **Загальні збори „Повітового Товариства Кредитового“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, відбудуть ся в п'ятницю дня 23. н. ст. падолиста 1906. о год. 1. в полудне в домі „Просьвіти“ у Львові, Ринок ч. 10. з отсим порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу з полідних загальних зборів. 2) Звіт Дирекції з діяльности і біланс за рік 1905. 3) Роздїл чистого зиску. 4) Вибір двох членів Ради надзираючої на місце уступаючих: Ів. Дудкевича і Мих. Царя та одного заступника члена Ради надзираючої на місце покійного Ів. Винницького. 5. Внесєня і інтерпеляції членів. — *Др. Кость Левинський,* предсідатель Ради надзираючої. *Василь Горбай,* секретар.

— **3 львівського університету.** Цісар іменував приватного доцента д-ра Павла Кучера надв. професором гігієни а звичайного професора гігієни д-ра Стан. Бондзвиського звич. професором медичної хемії на львівськім університеті.

— **Еміграційні заострення.** З Нового Йорку доносять, що еміграційні власти носять ся з гадкою знести деякі закони, особливо ті, що відносять ся до дітей понизше 14 літ. В останнім році еміграційним властям справляли багато клопоту подорожі малолітних дітей, що їхали без родинної опіки або під опікою знайомих чи там випадкових опікунів. Дятого вашигтонські власти мають видати право, що подорожі малолітних дітей без родинної опіки будуть заборонені і капітанам транспортних кораблів не вільно буде приймати такі діти на поміст.

— **Пять засудів на смерть.** З Нового Санча доносять, що тамошний бурмістр, староста, президент суду, прокуратор і ротмайстра жандармерії дістали друковані на картках засуди на смерть. Картки печатані ручною машиною по польски: „Сказує ся пана на сьмерць. Вирок зостанє виконани. П. П. С.“ (польска партія соціалістична). За авторами карток заряджено слідство.

— **5 мільонів на господарські ціли.** До краевого виділу вплинуло вчера письмо краевого банку, яким банк передає до рішєня соймови квоту 5 мільонів корон зібраних з касових надвижок. Ту квоту має сойм розділити на загально господарські ціли.

— **Розлючені звір'ята.** В цирку Буша, який тепер перебуває в Берліні, виступив в неділю усмиритель звірят із своїми 10 тиграми і 6 львами. Підчас продукцій посовгнув ся він у клітці і уяв, а тоді звір'ята кинули ся на него і важко подрапали. До клітки вскочили зараз чотирі помічники і при помочи зелічних друків і сліпих вистрелів відогнали розлючені звір'ята. Петере виліз із клітки, але зараз зімлів. Єго рани вимагають довгого лічєня. Серед публіки, зложеної переважно із дітей, повстала із приводу сеї пригоди панїка, яку тільки з трудом усмирено.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.** Саля „Сокола“. Початок о 7½ вечером. Білети продає торговля п. Рогозинського. намент на 6 вистав під ряд 10 К).

В суботу дня 10. падолиста: „Вихованець“, комедія зі співами і танцями в 3 діях Янчука.

В неділю дня 11. падолиста: передпоследне представленє „Лісова квітка“, конкурсова комедія в 4 діях Яновської.

Ві второк дня 13. падолиста: последнее

представлене «Гандзя», драма з часів Руїни в 5 діях Карпенка Карого.

— Репертуар міського театру у Львові.
В п'ятницю: La Bestia.
В суботу попол.: «Орлеянська діва».

Други Соколи і Сокилки! Пам'ятайте, що львівський „Сокол“ збирає жертви на будову свого дому.

Телеграми

з дня 9. листопада 1906.

Відень. Нині або в понеділок покінчить ся в палаті послів загальна дискусія над виборчою реформою, почім палата приступить до подрібної дискусії. Провідники парламентарних клубів порозуміли ся, аби не проволікати дискусії.

Краків. При доповнюючих виборах сеймового посла з м. Кракова перейшов кандидат консервативів др. Валентий Станишевський 2.399 голосами на 4.206 голосуючих. Прочі голоси упали на д-ра Ігн. Петеленца, кандидата краківських демократів.

При доповн. виборах сейм. посла з м. Бяла перейшов одногослоно Рудольф Люкас, б. бурмістр і властитель фабрики. Голосувало 326 на 820 управильнених до голосуваня.

Варшава. На шляху залізничі Варшава-Відень коло стації Роги якісь опришки кинули бомбу на переїздяючий поїзд особовий і здержали его. З поїзду забрали около пів мільона рублів готівкою. Кільканайцять осіб при тім згнуло, а много подорожних покалічило ся.

Владивосток. Наспіла ту вість, що шаліюча на морю буря затопила коло острова Мезіма поверх 1.000 японських рибалок.

Богдан Лепкий.

З дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше.)

Анатоль Франс каже в одній зі своїх студій критичних, що кожда повість є властиво автобіографією.

Годі відмовити тому, на першій погляд парадоксальному висказови, деякої правди.

Кождий літературний і артистичний твір носить на собі індивідуальні прикмети автора, свого духового батька і вже для того є частинною його біографією. А коли ще маємо перед собою діло не позбавлене реальних основ, то неминучо потрафимо в ньому відкрити ті рефлекси і відгуки реальної дійсности, під котрої непереможним впливом автор тоді оставав ся. Відчуємо його духовий настрій, вплив окруженя, вражіння природи і знакомих людей. Тоді на тлі твору виступить перед нашими очима постать поети, або артиста, як давний портрет на тлі характеристичного кравиду і типичних деталів.

Вже на вступі отсеї розвідки старав ся я відчутти і передати той біографічний матеріал, який Шевченко несвідомо полишив у „Наймичці“. Я доторкав ся до його й пізніше, тепер хочу відшукати ще оден мотив поеми і віднайти деяких людей, що полишили у ній відблиск свого духа.

Тим другим, бічним мотивом у „Наймичці“ єсть хутірне життє. Шевченко був селянином. Доля кинула його на панські передпокі, а дальше загнала до міста. Пізнав Вильну, Варшаву, Петербург і Москву. Хутірне життє він побачив що йно тепер, в 1843. році. Воно зробило на нього лише вражіння. По мійським габорі, товкітви, і по клопотливим життю — тишина, гарний воздух, богата, штукаю не зісута природа. До того ширість і гостинність та погідна ліпша поря, на яку поет натрафив. Все то мусліло мило вражати Тарасову, поетичну душу. І сільська нужда, то страшне заналашенне людського ества в армі крепацтва не било на хуторах так дуже вочи, як по великих селах.

Тимто й затужив поет, за часами, коли на українських балках, між садами, і над

річками крили ся хуторі приютні а в них жили добрі, щасливі, мирні люди. Часи ті минули, ще троха — й вони минуть на все. І поет з сумним, любови повним поглядом оглянув ся позад себе на то зникаюче хутірне життє. Так дивив ся Міцкевич в „Пану Тадію“ на шляхоцький період Польщі.

Шевченко нераз малює кравид сільський а малює його, тра признати, не тільки гарно й живо, але й дуже оригінально. Тількиж малюнки ті майже ніколи не виходять ясно. Над його селами нема ніколи зовсім чистого неба. Все якась хмара заколюче ясність блакити. Воно й не могло инакше бути. Поет знав, що на селі, в мужицькій хаті єсть пекло. Сильний суспільницький інстинкт не дав йому об тім ніколи забути. Коли Шевченко-артист хотів малювати сільску ідиллю, то Шевченко-суспільник домінував чорні краски до найясніших колірів. Нема того в „Наймичці“. Як би я хотів одним словом схарактеризувати кольорит сеї поеми — то сказав би хіба, — погода.

Хутір, його невибагливий а вигідний спосіб життє, його сумирність і краса а вкінці гостинні і привітні хуторяни, між котрими поет перебув не одну щасливу хвилю, зложили ся на тую погоду.

Хто знав, чи перед очима молодого поета, що сильно відчував несправедливість і погань тодішнього суспільного устрою, не малював ся якийсь инший лад, без великих торговельно-мілітарних центрів і без невиліничо-плянаторських сіл. Хутірне життє підходило найближше до того ідеалу. Ми знаємо, що бесіди про реформи суспільні йшли тоді повсюди, що великі фавтастичні плани творили ся в людських уявах, можливо що й поет брав у них участь.

(Дальше буде).

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 7. і 8. листопада: О. Сапун з доньками з Стенятина, К. Давидович з донькою з Тартакова, др. Гайндлінг з Черновець, др. Мандибур з Гурагумори, Ст. Л. Соєвицький з Черновець, Н. Садовский з Перемишля, М. Місталь з Перемишлян, о. Т. Любинецький з донькою з Вербова, о. Савицький з Жолинї, о. Т. Мицко з жевою з Гвоздя, Е. Пентякова з Камінки струм, др. С. Данвилович з Тернополя, Я. Тишовницький з Довгелуки, Н. Бачинська, А. Дригвич, Л. Брехта зі Стрия, о. В. Порождко з сином з Глиньска, о. І. Чмола з Улашковець, о. Й. Кишакевич з братом з Ярослава, о. О. Гватішак з женою з Полквінї, Р. Индишевский з Станиславова, др. Л. Возвідка з Кіцманя, о. О. Мартинович з Перемишля, о. К. Возвідка з Сернск середних, Л. Бляйхер з Станиславова, о. Е. Ступницький з женою з Вербівця, А. Кельгоффер з Східниці, Г. Курдидик з Іванкова, о. Г. Савицький з Східниці, о. М. Бачинський з Ріпчиць.

— Скарбник львівського „Сокола“ має на продаж білети до фризера по низьких цінах. Провізія з білетів призначена на дохід „Сокола“.

Оповіщене.

Загальні збори товариства «Народний Дім в Бережанах» відбудуть ся дня 10. листопада 1906 о годині 2-гій пополудни в сали «Надії» в Бережанах з слідуоючим порядком дневним: 1) Звіт за рік 1905. 2) Вибір Дирекції. 3) Езентуальні внески членів.

Бережани, дня 6. листопада 1906.
Мельник. От. Цар.

Прошу пана Стернюка, укінченого богослова, щоби подав як найкорше свою адресу, або явив ся лично у мене, Львів, Вірменська 25, I. поверх. Справа важна, не терпяча зволочки. — Клим Гутковський, укінчений техник.

Лікар внутрішних недуг
Др. Мирон Вахнянин
ординує від 3 — 5. по пол.
ул. Акадсмична 26.

Вино! Вино!
Червоне або біле вино,
лагідне, приємне, здорове і природне
34 літрова бочівка franco до кожної етації з 1906. — злр. 10-90, з 1904 — 11-90 злр.
Бочілочка 4 1/4 літрова на пробу нового вина 1-70 злр., старого 1-85 злр.
Столова муштарда французска
5-кльграмова коробка franco 4 злр. Postcolli 75 фляшечок по 1/16 клр. franco 6-78 злр.
Σ. Altnei, Versecz 4. Ungarn.
(3-10)

Рух залізничих поїздів
важний від 1. мая 1906 після середно-европейского часу.
До Львова на дворець головний приходять:
З Іцкан 12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-05*
Кракова 2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40-9-30*
„ Підволочиск 7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
„ Лавочного 7-29, 11-50, 10-50*
„ Рави рускої 7-50, 4-50
„ Станиславова 8-05
„ Самбора 8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова 8-18, 4-37
„ Коломиї 10-05
„ Ряшева 10-35

На Підзамче.
„ Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16*

Зі Львова з головного двірця відходять:
До Кракова 12-45*, 1-—*, 8-35, 2-45, 6-35* 8-25 10-05*
„ Іцкан 2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск 6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*, 6-55, 6-—*
„ Яворова 6-55, 6-—*
„ Лавочного 7-30, 2-30, 6-25*
„ Самбора 8-55, 4-15, 10-51
„ Станиславова 9-10*
„ Белзци 10-45
„ Ряшева 4-05
„ Коломиї 3-30
„ Рави рускої 7-25*, 11-35*
„ Стрия 11-10*

З Підзамча:
„ Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди поспішні друквані є черенками товстими; поїзди нічні є означені звійздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цільний ень в міскім бюрі п. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензаційна програма.
від 1. до 15. листопада 1906.
Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Шо п'ятниці High-Life представлєне. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.